

RWE upozorava: HEP opstruira slobodno tržište električne energije

„HEP je u javnosti stigmatizirao kanal direktne prodaje električne energije i stvorio atmosferu u kojoj se kupci boje sklapanja ugovora u vlastitom domu, kako bi i dalje zadržao svoju monopolističku poziciju te kako bi građani struju i dalje plaćali skuplje“, tvrdi Zoran Miliša, čelni čovjek RWE Energije

Zagreb, 9. veljače 2016. – RWE Energija, drugi najveći opskrbljivač električnom energijom u Hrvatskoj s više od 105 tisuća korisnika u kućanstvima, upozorava da HEP pokušava onemogućiti direktnu prodaju električne energije ostalim opskrbljivačima te tako zaustavlja razvoj slobodnog tržišta električne energije. HEP je, naime, u zadnjih nekoliko mjeseci u više navrata putem objava i oglasa u medijima upozoravao građane na „nepoštene i zavaravajuće načine prodaje pojedinih tržišnih opskrbljivača“.

HEP u svojim medijskim proglasima iznosi niz neargumentiranih optužbi na račun „pojedinih tržišnih opskrbljivača“, bez navođenja konkretnih podataka o tome tko su ti opskrbljivači ili njihovi prodajni predstavnici koji su navodno počinili nepoštene i zavaravajuće radnje obmane građana.

Paušalna upozorenja HEP-a

„Objavljivanje ovakvih paušalnih upozorenja možemo protumačiti jedino kao nepošten pokušaj opstrukcije tržišne utakmice i uskraćivanja prava kupcima na izbor opskrbljivača električnom energijom“, izjavio je **Zoran Miliša, predsjednik Uprave RWE Energije**. „HEP je svojim objavama direktnu prodaju električne energije proglasio nezakonitom, protivno važećoj zakonskoj regulativi, i to tako što su u javnosti stvorili atmosferu u kojoj se kupci boje sklapanja ugovora putem direktne prodaje. Takvim postupanjem HEP onemogućuje poslovanje opskrbljivača koji koriste kanal direktne prodaje. S obzirom da je najveći broj kupaca električne energije promijenio opskrbljivača upravo sklapanjem ugovora s našim prodajnim predstavnicima u vlastitom domu, ovakvim postupanjem HEP zapravo pokušava uništiti slobodno tržište električne energije tako što želi jedan potpuno legalan način prodaje staviti van zakona.“

RWE Energija napominje da je direktna prodaja zakonit i uobičajen oblik prodaje u većini europskih zemalja pa tako i u Hrvatskoj te da je mogućnost zavaravanja kupaca zbog jasne zakonske regulative i strogih internih procedura svedena na minimum.

Stoga HEP-ovu praksu slanja upozorenja javnosti RWE smatra:

- zlouporabom vladajućeg položaja prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja
- nepoštenom poslovnom praksom prema Zakonu o trgovini i Zakonu o zaštiti potrošača te
- zavaravajućim oglašavanjem prema Zakonu o nedopuštenom oglašavanju.

HEP također krši niz odredbi Zakona o energiji i Zakona o tržištu električne energije te upravo onih odredbi Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom na koje se sam HEP poziva.

RWE Energija svojim korisnicima dosad uštedjela 70 milijuna kuna

RWE Energija podsjeća da je 105 tisuća kućanstava i 5000 poslovnih korisnika električne energije koji su s univerzalne usluge prešli na RWE Energiju u zadnje dvije i pol godine uštedjelo više od 70 milijuna kuna. Kada uračunamo uštede svih aktivnih opskrbljivača, ta ušteda se samo u kućanstvima penje na 80 milijuna kuna, a potencijal uštede je do 500 milijuna kuna godišnje. Većina korisnika promijenila je opskrbljivača upravo putem direktne prodaje, potpisavši ugovor o jeftinijoj opskrbi strujom u vlastitom domu.

„Vjerujemo da je gubitak tržišnog udjela razlog što HEP na ovakav način pokušava onemogućiti prelazak korisnika drugim opskrbljivačima. HEP-u je cilj zastrašiti korisnike te ih tako obeshrabriti da prijeđu drugim opskrbljivačima, kako bi i dalje zadržali svoju monopolističku poziciju te kako bi građani struju i dalje plaćali skuplje“, kaže Miliša.

Zloupotreba dominantne pozicije

„Kampanja kojom se protupravno širi panika među građanima te stigmatizira direktna prodaje električne energije samo je vrhunac mjera kojima HEP d.d., HEP operator distribucijskog sustava d.o.o. i HEP Opskrba d.o.o. od samog početka liberalizacije opstruiraju razvoj tržišta električne energije te pokušavaju ostalim opskrbljivačima onemogućiti rad. Da bi postigli cilj, u HEP-u koriste niz pravnih praznina i interpretacija zakonodavnog okvira i operativno neprovođenje obveza HEP Operatora distribucijskog sustava, prebacujući krivnju i odgovornost na Hrvatsku energetska regulatornu agenciju te nadležno Ministarstvo gospodarstva“, kaže **Mladen Čavić, voditelj za regulatorna pitanja u tvrtki RWE Hrvatska.**

Čavić ističe da je znakovito da u svim ovim slučajevima HEP d.d. i HEP ODS d.o.o. djeluju zajedno, čime se zloupotrebljava položaj HEP ODS-a unutar vertikalno integrirane kompanije HEP d.d. te posljedično svi drugi aktivni opskrbljivači nemaju jednak tretman. Prema Zakonu, svi aktivni opskrbljivači bi u HEP ODS-u trebali imati jednak tretman.

RWE očekuje od HEP-a i nadležnih državnih tijela da osiguraju poštenu tržišnu utakmicu između svih sudionika na tržištu te da u budućnosti sankcioniraju pokušaje zavaravanja javnosti kojima je cilj onemogućiti legalne prodajne aktivnosti ostalih opskrbljivača.

50% ugovora nikad se ne realizira zbog opstrukcija HEP ODS-a

Što se tiče velikog broja pritužbi na predstavnike u direktnoj prodaji zbog prevare i lažnog predstavljanja, RWE oštro osuđuje takvu prodajnu praksu, no tvrdi da je riječ o izoliranim slučajevima koje treba pojedinačno sankcionirati.

„No to ne znači da su svi opskrbljivači osim HEP-a varalice, a upravo je to predodžba koju HEP svojim paušalnim objavama želi stvoriti u javnosti. Naši su predstavnici obučeni u plave majice i jakne s logotipom RWE Energije te se jasno predstavljaju sa svojim identifikacijskim iskaznicama. Ne vidim kako bi ijedan korisnik pomislio da se lažno predstavljaju kao djelatnici HEP-a“, kaže Zoran Miliša uz komentar da će RWE Energija, u slučaju da HEP ne prestane s navedenim opstrukcijama, biti prisiljena poduzeti potrebne pravne korake za zaštitu slobodnog tržišta električne energije i slobodnog prava građana na izbor opskrbljivača.

„Unatoč svim opstrukcijama koje HEP aktivno provodi, u Republici Hrvatskoj je više od 200 tisuća kućanstava odabralo novog opskrbljivača električne energije. Više od polovice odabralo je upravo RWE Energiju. U većini slučajeva motiv za promjenu opskrbljivača bio je povoljnija cijena energije. Prema našim procjenama navedeni broj bio bi i veći od 400 tisuća korisnika da je tržište u potpunosti slobodno. Naime, u **više od 50 posto slučajeva promjena opskrbljivača ne uspije se izvršiti upravo zbog različitih oblika navedenih opstrukcija**“, zaključio je Miliša.

Prilog

Četiri su ključna elementa postupanja HEP ODS-a koji otežavaju poslovanje ostalim opskrbljivačima:

1. **OIB** – Iako je regulirana obveza HEP ODS-a i ispunjeni su svi preduvjeti da isti formira bazu OIB-a svih korisnika mreže, HEP ODS i dalje ne raspolaže svim potrebnim podacima koji su potrebni za promjenu opskrbljivača te često prilikom pokretanja postupka promjene opskrbljivača ne prihvaća kao relevantan dostavljeni OIB kupca od strane RWE-a te **obustavlja postupak promjene opskrbljivača s obrazloženjem „OIB ne postoji“**.
2. **Pravila za razgraničenje potrošnje i očitavanje brojila** – HEP ODS je sukladno članku 31., stavak 2. Pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom (NN 56/15) do 30.11.2015. godine bio **dužan donijeti** Pravila za razgraničenje potrošnje i očitavanje brojila, međutim to se još do današnjeg dana nije dogodilo. Slijedom toga HEP ODS prilikom procesa promjene opskrbljivača odbija promjenu, iz razloga nemogućnosti razgraničenja potrošnje između starog i novog opskrbljivača.

3. **Jedinstveni račun** - Iako su donošenjem Zakona o tržištu električne energije 2013. godine **definirani svi preduvjeti za uvođenje jedinstvenog računa** između kojih je i sklapanje ugovora o međusobnim odnosima između operatora sustava i opskrbljivača koji nije pod obvezom javne usluge, HEP ODS je u nekoliko navrata odbio prijedlog navedenog ugovora te tako **onemogućio uvođenje jedinstvenog računa**. Opće je poznata činjenica da građani često ne žele prijeći na novog opskrbljivača, jer će primati dva računa – jedan za opskrbu i odvojeno HEP-ov za mrežarinu – **te plaćanjem dvije naknade za platni promet gube dio uštede koju s nama ostvaruju**.
4. I na kraju, strogo je zabranjeno da HEP ODS kao distributer zadužen za mrežnu djelatnost **na kućne adrese kupaca drugih opskrbljivača** (u ovom slučaju kupaca RWE Energije) dostavlja letke HEP-a, kojima ih upozorava na navodne prevare i daje striktne naputke za raskide ugovora s postojećim opskrbljivačima.